

Rozprawy wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka Maćicy Serbskeje

Wobsah

Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2013/2014	2
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2014/2015	3
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2015/2016	4
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2016/2017	5
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2017/2018	6
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2018/2019	8
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2019/2020	10
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2020/2021	11
Rozprawa wo dźěławosći pomnikoweho wuběrka 2022/2023	13

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2013/2014

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona ze swojeho fonda za serbske pomniki, kiž wučinja lětnje 8 000 eurow, spěchować. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu knjez John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa.

Wuběrk je so loni dwójce zešot – jónu w nalěcu hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće tutoho lěta. Čłonojo wuběrka su wobstajne džěło wukonjeli a so zhromadnje z nošerjemi jednotliwych projektow wo realizowanje pomnikowych předewzaćow prócowali. Za wukonjane džěło chcu wšitkim sobustawam wuběrka na tutym městnje zjawny džak wuprajić.

W lěće 2013 móžeštaj so dwaj projektaj zwoprawdźić:

1. Na próstwu TCM je so spěchowało wobnowjenje informaciskich tafłow pomnika Cyrila a Metoda pola Smochćic, kotrež běchu so tehdy wot njeznatych wobškodžili. Mjeztym – tak před něšto tydženjami z medijow zhonichmy – su so informaciske tafle znowa wobškodžili a tež pomnik samón bu potrjecheny.

2. Zhotowił je so nowy kamjeń na row zaslužbneho fararja a Maćicarja Wylema Noweho na połnócnym pohrjebnišću w Choćebuzu. Jeho row běchu před něšto lětami zrunali. Nowy kamjeń budže so lětsa postajić a tak zaso hódne wopomnišćo stworić. Zhotowjeny bu kamjeń na iniciativu kupki Serbske pomniki, nošer projekta bě město Choćebuz jako wobsedžer pohrjebnišća.

Zaběrali smy so na svojich posedženjach tež z dalšimi objektami. Mjez nimi nam wosebje na wutrobje leži row Jana Arnošta Smolerja a jeho swójbnych na Hrodžišku w Budyšinje. Trěbne wobnowjenje Smolerjoweho rowa, kotryž je we wobsydstwje města Budyšina, budže nas dale zaběrać.

Kónc apryla změjemy přichodne posedženje pomnikoweho wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěčeć. Štóž ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhło abo dyrbjało so něhdže zwoprawdźić, njech so wobroći na předsydku abo sobustawy wuběrka.

Trudla Malinkowa
předsydka

Rozprawa wo džětawosći pomnikoweho wuběrka 2014/2015

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona ze swojeho fonda za serbske pomniki, kiž wučinja lětnje 8 000 eurow, spěchowac. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džětaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu knjez John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa.

Wuběrk je so loni dwójce zešoť – jónu w nalěcu hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džětawosće tutoho lěta. Čłonojo wuběrka su wobstajne džěto wukonjeli a so zhromadnje z nošerjemi jednotlivych projektow wo realizowanje pomnikowych předewzačow prócowali. Za wukonjane džěto chcu wšitkim sobustawam wuběrka na tutym městnje zjawny džak wuprajic.

W lěće 2014 su so scěhowace projekty zwoprawdźili:

1. W nošerstwje Maćicy Serbskeje je so wobnowił row Arnošta Smolerja a jeho swójbných na Hrodzišku w Budyšinje. Předewzaće bě wulke wužadanje, dokelž bě prawnisce kaž tež technisce wjele prašenjow rozrisac. Hłowne koordinaciske džěto na tutym projekće je wukonjať knjez Měrćin Wirth, za což słuša jemu džak a připóznace. Wobnowjenje je nimale zakónčene, jenož někotre mjeńše džěta maja so lětsa nalěto hišće wuwjesć. Tuž budže row serbskeho wóťčinca składnostnje jeho klětušich 200. narodnin w dostojnym stawje.

2. Na próstwu Kamjenskeje župy Domowiny je so spěchowaťo inwentarizowanje katolskich nabožno-narodnych pomnikow we Wotrowskej wosadze. Džěto wukonjata je knjeni Trudla Kuringowa. Wuslědki maja so Serbskemu Institutej přepodać a so tam archiwizować. Z inwentarizowanjom ma so lětsa w Njebjelčanskej wosadze pokročować.

3. Domowinska župa Dolna Łužyca je sej předewzala znowa wuhotować row Fryca Fobowa w Turjeju a jón přestworic na małe wopomnišćo. Spěchowaťo je so připrawjenje wotpowědneho pomjatneho kamjenja na rowje.

4. Domowinska skupina Łušć/Jaseńca chce lětsa připrawic pomjatnu taflu za Jakuba Nowaka-Horjanskeho w jeho ródnej wsy na Horje. Pomnikowy wuběrk MS je tu nimo financelneje wosebje tež skićit wobsahowu podpěru.

5. Zaběrali smy so na swojich posedženjach tež z wobnowjenjom drjewjanych křižow na rowje swójby Měrćina Nowaka-Njehorńskeho w Hrodzišću. Wo jich ponowjenje je so postarata zatožba sama, kotraž na zakładze zrěčenja imobilije Domowiny wobhospodarja.

Srjedz měrca změjemy přichodne posedženje pomnikoweho wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěćec. Štóz ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhťo abo dyrbjato so něhdže zwoprawdźic, njech so wobroci na předsydku abo sobustawy wuběrka.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2015/2016

Pomnikowy wuběrka Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Załožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchowac. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron załožby skutkuje sobu knjez John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrka je so loni dwójce zešot – jónu w nalěću hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće.

W lěće 2015 su so někotre projekty z předchadźaceho lěta dokónčili:

1. W nošerstwje Maćicy Serbskeje je so wobnowiło rownišćo Jana Arnošta Smolerja a jeho swójbných na Budyskim Hrodžišku. Předewzaće bě wulke wužadanje, dokelž bě prawnisce kaž tež technisce a financielnje wjele prašenjow rozrisac. Džěto na tutym projekće staj hłownje wukonjať knjez Měrcin Wirth a předsydka wuběrka, wo čimž staj tež hromadze w septemberskim čisle Rozhlada 2015 rozprawjať. Tak je row serbskeho wótčince składnostnje jeho 200. narodnin nětk zaso w dostojnym stawje.
2. Domowinska skupina Łušć/Jaseńca je spočatk meje 2015 wotkryła pomjatnu taflu za Jakuba Nowaka-Horjanskeho w jeho ródnej wsy na Horje. Pomnikowy wuběrka MS je tu nimo financielneje wosebje tež skičić wobsahowu podpěru.
3. Na iniciatiwu Domowinskeje skupiny w Turjeju a Domowinskeje župy Delnja Łužica je so row Fryca Foba na Turjanskim pohrjebnišću w lětomaj 2014/15 wobnowiť. Wopomnišćo bu we wobłuku Hłowneje zhromadźizny Maćicy Serbskeje kónc meje 2015 zjawnosći přepodate.

W lěće 2015 je pomnikowy wuběrka załožbje dwaj projektaj k spěchowanjju doporučit:

1. W Brjazynskej cyrkwi so w běhu wjacorych lět tamniše znate freski wobnowjeja. Z hłownym pjenjezdawarjom při tym je Załožba Ostdeutsche Sparkassenstiftung. Załožby za serbski lud je restawraciju ze symboliskim přinoškom podpěrať.
2. Na próstwu Kamjenskeje župy Domowiny je so spěchowaťo inwentarizowanje katolskich nabožno-narodnych pomnikow w Njebjelčanskej wosadze. Džěto wukonjaťa je knjeni Trudla Kuringowa. Wuslědky so tež Serbskemu Institutej přepodaja a so tam archiwizuja. Inwentarizowanje je na něhdze wosom lět koncipowane a ma so lětsa w Ralbičanskej wosadze pokročowať.

Srjedz měrca změjemy přichodne posedzenje pomnikoweho wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěčeć. Štóz ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhťo abo dyrbaťo so něhdze zwoprawdźić, njech so prošu na nas wobroći.

Trudla Malinkowa, předsydka

Budyšin, 5.3.2016

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2016/2017

Pomnikowy wuběrka Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchować. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu knjez John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrka je so loni dwójce zešot – jónu w nalěću hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće.

W lěće 2016 je pomnikowy wuběrka zatožbje štyri projekty k spěchowanju doporučit:

1. W nošerstwje Domowniskeho towaristwa Kóšnojce je so připrawiła wopomnjenska tafla za molerja Alfreda Janigka. Wón bě so 1889 w tutej wsy pola Drjowka narodził a słuša k wuznamnym molerjam Delnjeje Łužicy. 2014 běchu w Kóšnojcach hižo nawjes po nim pomjenowali. Nětko je wopomnišćo z dwurěčneje pomjatnej a dalšej informaciskej taflu wuhotowane. Zjawnosći přepodate bu wone njedzeli, 1. meje 2016, w přitomnosći wjesnjelow a dalšich hosći. Medije w Delnej Łužicy wo tym informowachu.

2. Na iniciatiwu Güntera Lehmana z Rachlowa a z pomocu Bukečanskeje wosady připrawi so na ródny domje fararja, kěrlušerja a wupućowarja Jana Kiliana w Delanach pod Čornobohom pomjatna tafla. Pomnikowy wuběrka MS je tu wosebje skićit wobsahowu podpěru. Wotkryće tafle wotmě so sobotu, 13. awgusta 2016, w přitomnosći 200 wjesnjelow z Delan a dalšich hosći zbliska a zdaleka. Dwurěčnu swjatočnosť wobrubichu Bukečanscy dujerjo a chór Budyšin ze spěwami Kiliana. Wo podawku so wobšěrnje w serbskich a němskich medijach rozprawješe.

3. Na Strobicanskim pohrjebnišću w Choćebuzu wobnowja so w nošerstwje tamnišeho byrgarskeho towaristwa row Klosec swójby. Wuznam tutoho rowa wobsteji w tym, zo namaka so na nim serbski napis z lěta 1921, kotryž je najstarši w cyłym Choćebuzu. Wobšěrne džěta na tutym projekće tuchwilu hišće traja, maja pak so lětsa w aprylu zakónčić.

4. Na próstwu Kamjenskeje župy Domowiny je so spěchowało inwentarizowanje katolskich nabožno-narodnych pomnikow w Ralbičanskej wosadze. Džěto wukonjaťo staj knjeni Trudla Kuringowa a knjez Alfons Kuring. Wuslědky so tež Serbskemu institutej přepodadza a so tam archiwěruja. Inwentarizowanje je cytkownje na něhdze wosom lět koncipowane a ma so lětsa w Chróšćanskej wosadze pokročować.

Srjedz měrca změjemy přichodne posedženje pomnikoweho wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěčeć. Štóz ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhło abo dyrbjato so něhdze zwoprawdźić, njech so prošu na nas wobroći.

Trudla Malinkowa

předsydka

Budyšin, 11. měrca 2017

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2017/2018

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchować. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu knjez John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrk je so loni dwójce zešot – jónu w nalěću hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće.

W lěće 2017 je pomnikowy wuběrk zatožbje štyri projekty k spěchowanju doporučit:

1. Na próstwu Doma Zejlerja a Smolerja we Łazu je so zhotowiła kopija busty Handrija Zejlerja, kotraž bě přenjoťnje na jeho pomniku we Łazu. Originalna mjedžana busta z lěta 1931 bě so stała z woporom Druheje swětoweje wójny a bě so dyrbjata hromadže z cyrkwinskimi zwonami k rozeškrěću za wojske potřeby wotedać. Gipsowy model tuteje busty chowa so w Budyskim Serbskim muzeju. Po nim bu nětk kopija, tohorunja z gipsa, za Dom Zejlerja a Smolerja we Łazu zhotowjena. Na serbskim wječorku 26. januara 2018 ju zjawnosći přepodachu. Z toho časa je busta widjeć w stajnej wustajeńcy tamnišeho domu.

2. Hodźijske domizniske towarstwo je loni připrawiło pomjatnu taflu na něhdyšim Spomóžerskim domje we wsy. Tutón dom je so na iniciatiwu tehdyšeho wosadneho fararja Jaroměra Hendricha Imiša 1877 jako skutk nutřkowneho misionstwa w susodstwje fary załožit. Hač do 1941 je wosyrocenym a wohroženym hólcam domiznu skićit. Tafla je přezcyťnje dwurěčnje wuhotowana a bu 14. oktobra 2017 swjatočnje wotkryta.

3. Město Choćebuz jako projektny nošer je zapodało próstwu k spěchowanju wobnowjenja rowa Bogumiła Šwjela na Sewjernym pohrjebnišću w Choćebuzu. Tutón wulki swójbny row, w kotrymž su wjacori přiwuzni pochowani, bě w zaštych lětach w njenahladnym stawje. Tole je so nětko změniło. Posledni wotpočink Haberlandec a Šwjelic swójbnych bu wobnowjony a jako wopomnišćo zarjadowane. Zjawne přepodaće je nětko w nalěću planowane.

4. Na próstwu Kamjenskeje župy Domowiny je so spěchowało inwentarizowanje katolskich nabožno-narodnych pomnikow w Chróšćanskej wosadže. Džěto wukonjaťoj staj knjeni Trudla Kuringowa a knjez Alfons Kuring. Wuslědki so tež Serbskemu institutej přepodadža a so tam archiwěruja. Inwentarizowanje po wšěch katolskich Serbach je cyťkownje na něhdže wosom lět koncipowane a ma so lětsa w Chróšćanskej wosadže pokročować.

Nimo mjenowanych štyrjoch projektow, kotrež so w lěće 2017 na poručenje wuběrka spěchowachu, je so loni dalši zakónčit. Wobnowjene rownišćo Klosec swójby w Choćebuzu-Strobicach bu 14. junija 2017 z dostojnym zarjadowanjom zjawnosći přepodate.

Na přichodnej pomnikowej podawkaj móžu Maćicarjow zdobom tu přeprosyc:

1. w Hornjej Łužicy: 28. apryla wotkryje so w lěsu blisko Łomska pola Njeswaćidła pomjatny kamjeń za młodeho Polaka, kotrehož su 1942 zjawnje wotprawili. Po tutym podawku bě Marja Kubašec napisata swoje powědančko „Row w serbskej holi“.

2. w Delnjej Łužicy: W Choćebuzu na Sewjernym pohrjebnišću posweći so 17. meje wobnowjene Haberlandec-Šwjelic rownišćo. Na wobě zarjadowani su Maćicarjo wutrobne přeprošeni.

Srjedz apryla změjemy přichodne posedženje pomnikowehe wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěčeć. Štóž ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhło abo dyrbjato so něhdže zwoprawdźić, njech so prošu na nas wobroći.

Trudla Malinkowa

předsydka

Budyšin, 17.3.2018

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2018/2019

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so projekty nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchować. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrk je so loni dwójce zešoť – jónu w nalěću hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće.

W lěće 2018 je pomnikowy wuběrk zatožbje šěsć projektow k spěchowanju doporučit:

1. W lěsu sewjernje Łomska pola Njeswačidła wotkry so 28. apryla 2018 pomjatny kamjeń na městnje, hdžež běchu w lěće 1942 młodeho pólskeho džěłaćerja Stanisława Błazejczuka zjawnje wotprawili. Tutón njeskutk bě ze znatym powědančkom Marje Kubašec „Row w serbskej holi“ do stawiznow serbskeje literatury zašoť. Pomnik postaji so w nošerstwje Njeswačanskeho Towarstwa přećelow kultury a domizny a wotkry so z trojorěčneje swjatočnosću w přitomnosći sylneje delegacije z pólskich Žar. Pomnikowy podawk bě zwjazany z wudaćom trojorěčneje knižki „Row w serbskej holi“ w LND kaž tež z wosebitej wustajeńcu w Njeswačanskim domizniskim muzeju.
2. Składnostnje 160. narodnin a 80. posmjertnin Korle Bohuwěra Šěcy je so wotkryta pomjatna tafla za njeho w Rachlowje pod Čornobohom, hdžež bě zaslužbny wučer, přirodospytnik a spisowaćel lětdžesatki skutkowať. Nošer počesćenja bě Kubšiska gmejna. Ze serbskeje strony běštaj wobdžělenaj dr. Hilža Elina a dr. Ludwig Ela z Rachlowa, kotraž so zdobom wo wudaće dwurěčneje knižki wo Šěcec swójbjje a wo zestajenje wustajeńcy z mólbami Włodziměra Šěcy postaraštaj. Poswjećenje wotmě so na předwječoru Šěcowych narodnin 25. awgusta 2018 we wobłuku wjesneho domizniskeho swjedenja. Chór Budyšin swjatočnosť hudźbnje wobrubu.
3. Na iniciatiwu Radworčana Jana Nuka da chór „Meja“ wobnowić štyri wopomnišća za zhubjenu wjes Hronow pola Kamjenjeje, kotraž je přez powědančko Jurja Wingarja zwostała w pomjatkcu serbskeho luda. Restawraciske džěłta wukonješe rězbar Mikławš Dyrlich z Noweje Wjeski. Swjatočne poswjećenje wobnowjenych pomnikow wotmě so reformaciski džeń, 31. oktobra 2018. Zdobom postaji so dwurěčna informaciska tafla wo zhubjenej wsy a jeje wopomniščach. Chór Meja nyšpor hudźbnje wobrubu.
4. Spěchowańske towaristwo Skjarbošc z. t. postaji na nawsy w Skjarbošcu pomnik k česći zaslužbneho delnjoserbskeho wučerja a redaktora Noweho Casnika Kita Šwjele. Na podstavje pomnika steji z betona lata busta Šwjele, kotruž bě stworiť wumětc Hans-Georg Wagner. Poswjećenje wotmě so 3. nowembra 2018 a bě zwjazane z kemšemi w cyrkwi a zarjadowanjom w towarstwowym domje. Na swjatočnosći so tež potomnicy počesćeneho ze Šwjelic swójby wobdžělichu.
5. Wotrowska wosada wobsedźi dvě chorhoji serbskich towarstwow młodžencow a knježnow z dwacetych lěť zašeho lěťstotka, kotrejž matej serbske napisy, serbske motiwy a serbske barby. Historisce wuznamnej chorhoji chce wosada dale wužiwać a da jej tohodla tuchwilu wěcywustojnje restawrować. Spěchowanje je so loni přizwolito, džěłta maja so lětsa dokónčić.
6. Na próstwu Kamjenskeje župy Domowiny je so spěchowaťo inwentarizowanje katolskich nabožno-narodnych pomnikow w Chróšćanskej wosadze. Džěto je wukonjała Trudla Kuringowa.

Zapisalo je so loni 115 pomnikow Chróšćanskeje wosady (w Hornim Hajnku, Nowej Wjesce, Hrańcy, Wudworju, Kozarcach, Hórkach, Lejpoldže, Hatach, Jaseńcy, Łušću, na Horach, w Nowym Łušću a Nowej Jaseńcy). Lětsa maja so dalše wsy Chróšćanskeje wosady přeslědźić. Inwentarizowanje nabožno-narodnych pomnikow po wšěch katolskich Serbach je cytkownje na něhdže wosom lět koncipowane.

Nimo mjenowanych šěsć projektow, kotrež so w lěće 2018 na poručenje pomnikoweho wuběrka spěchowachu, je so loni dalši zakónčit. Wobnowjene rownišća Haberlandec-Šwjelic swójby na Sewjernym pohrjebnišću w Choćebuzu bu 17. meje 2018 ze swjatočnosću při rowje a kolokwijom w Měšćanskim domje zjawnosći přepodate.

Srjedź apryla změjemy přichodne posedženje pomnikoweho wuběrka, hdžež chcemy sej lětuše předewzaća dorěčeć. Štóž ma nastupajo serbske pomniki namjety, što móhło abo dyrbjało so něhdže zwoprawdźić, njech so prošu na nas wobroći.

Trudla Malinkowa

Budyšin, 9.3.2019

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2019/2020

Pomnikowy wuběrka Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so předewzaća nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchować. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrka je so loni dwójce zešoť – jónu w nalěću hłownje k planowanju projektow, jónu w nazymje hłownje k bilancowanju džěławosće.

W lěće 2019 je pomnikowy wuběrka zatožbje štyri projekty k spěchowanjemu doporučit:

1. Wjesne towarstwo „K žorawej“ w Koslowje chce składnostnje lětušeje 75. rónčnicy kónca Druheje swětoweje wójny postajić wumětsce džěłany pomnik z pomnjenowanjom „Nawrót do Koslowa“. Nošerstwo naróčneho předewzaća je přewzato Njeswačanske towarstwo Přecelow kultury a domizny. Wotkryće pomnika bě za lětuše nalěto planowane, koronakrizy dla pak so pomnik njeje hišće móht dodžětać a postajić.
2. Towarstwo Šwjelowa bróžen we Wochozach je dało zhotowić informaciskej taflje w serbskej a němskej rěči wo žiwjenju a skutkowanju bywšeho wosadneho fararja Bogumita Šwjela. Připrawić matej so při Šwjelowejbróžni, kotraž ma so lětsa kónca septembra we wobłuku wjesneho swjedženja zjawnosći přepodać.
3. Wotrowska wosada je dała wobnowić chorhoji serbskeju towarstwow młodźencow a knježnow z dwacetych lět zašeho lětsotka, kiž stej wobě ze serbskimi napisami, motiwami a barbami wuhotowane. Chorhoj młodźencow so hižo 2018 restawrowaše, pola chorhoje knježnow wopokazachu so škody jako wjetše, tak zo móžachu so wobsěrnije wobnowjenske džěta hakle 2019 zakónčić.
4. W nošerstwje Domowinskeje župy „Michał Hórnik“ zakónči so w lěće 2019 inwentarizowanje nabožno-narodnych pomnikow Chróšćanskeje wosady, kotrež přewjedže knjeni Trudla Kuringowa. Z tym su nětk wšitke wosady na teritoriju Kamjenskeje župy (Wotrowska, Njebjelčanska, Ralbičanska, Chróšćanska) přeslědžene. Nadžěłana dokumentacija předleži župje w digitalnej a wučišćanej formje, w digitalnej formje tež Serbskemu institutej.

Zaběrali smy so w pomnikowym wuběrku tež z dalšimi serbskimi pomnikowymi projekty, kiž so bjez spěchowanja zatožby přewjedzechu. Tak stej so hłownje džěłowa skupina „Serbske pomniki“ w Choćebuzu a jeje předsydka Anna Kosacojc-Kozelowa, zamołwita za naležnosće Serbow města Choćebuz, wo wobnowjenje rownišća Fryca Rochi w Choćebuzu postarajoj, kotrež móžeše so 30. septembra 2019 ze swjatočnosću zaso zjawnosći přepodać. Z kruha pomnikoweho wuběrka je wušoť nastork, wuchować a wobnowić pomjatnu taflu za fararja Karla Haußiga w Gołkojcach z lěta 1870. Tamniša wosada je naležnosć sama do ruki wzała, wobnowjenje bjez spěchowanskich srědkow přewjedła a marmorowu taflu na škitanym městnje po dwurěčnych kemšach lětsa 23. februara znowa wotkryła.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa wo džětawosći pomnikowego wuběrka 2020/2021

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so předewzaća nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchowac. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džětaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Wuběrk je so loni dwójce zešoť a lětsa dotal jónu.

W lěće 2020 je pomnikowy wuběrk tři pomnikowe projekty přewodźat:

1. Spočatk lěta je Gołkojska wosada daťa 150 lět staru pomjatnu taflu za zastyžbneho serbskeho fararja Karla Haußig wobnowić a ju z nješkitaneho městna pod hoťym njebjom přenjesć do škitaneho ruma cyrkweje. Projekt je wušoť bjez spěchowanskich srědkow zatožby, nastork k wobnowjenju pak je wušoť z kruha pomnikowego wuběrka MS. Zjawne přepodaće wotmě so po dwurěčnych kemšach 23. februara 2020 w Gołkojcach. Swjedžensku narěč měješe dr. Hartmut Leipner.

2. Wjesne towarstwo „K žorawej“ w Koslowje je składnostnje lońšeje 75. rěčnicy kónca Druheje swětoweje wójny postajić daťo wumětsce džětany pomnik z pomnjenowanjom „Nawrót do Koslowa“. Nošerstwo narěčneho předewzaća bě přewzaťo Njeswačanske towarstwo Přecelow kultury a domizny. Wotkryće pomnika bě za nalěto 2020 planowane, dyrbyeše so pak koronakrizy dla přestorčić. Ze swjedženskim zarjadowanjom móžachu potom pomnik 13. septembra 2020 zjawnosći přepodać. Njedawno su so tam wjesnjenje znowa zešli a na jednolětne wobstaće swojeho wopomnišća spominali.

3. Składnostnje lońšich 200. narodnin Nosačanskeho fararja a serbskeho basnika, redaktora a publicista Michała Domaški je Serbske ewangelske towarstwo jeho swójbny row na Ketličanskim kěrchowje wobnowić daťo. Rownišćo, w kotrymž štyrjo swójbni wotpočuja, je nimo toho jedne z maťo rowow w Ketlicach, na kotrymž steja tež serbske słowa. Swjatočne přepodaće wobnowjeného rownišća bě planowane za 18. nowember 2020 we wobtuku hťowneje zhromadźizny Serbskeho ewangelskeho towarstwa, dyrbyeše pak pandemije dla wupadnyć. Nachwatać ma so zarjadowanje lětsa na reformaciskim dnju, 31. oktobra.

W lěće 2021 je so pomnikowy wuběrk z wjacorymi pomnikowymi projektami zaběrať. Dwě z nich je Zatožba za serbski lud na poručenje wuběrka pjenježnje spěchowawať:

1. Dale wjedťo je so hižo wjacore lěta trajacy projekt inwentarizowanja katolskich nabožno-narodnych pomnikow přez knjeni Trudlu Kuringowu. Po tym zo bě wona w minjenych lětach wšitke wosady na teritoriju Kamjenskeje župy přeslědźiła, je lětsa w nošerstwje Budyskeje župy z projektom w Baćońskej wosadze pokročowawať. Předwidžane je dokumentowanje něhdze 50 pomnikow w jednotliwych wosadnych wsach.

2. Pola Kamjeneje při dróze do Wulkeje Dubrawy wobnowja so nětko swjaty křiž, kotryž dopomina na zničenu wjes Hronow. Křiž bě burska swójba z Kamjeneje w lěće 1910 postajić daťa. Hromadze z dalšimi Hronowskimi pomnikami je Radworski chór Meja jón w lěće 2018 restawrowac dať, štož je tehdy tež zatožba spěchowawať. Loni pak su njeznaći tutón swjaty křiž

spowalili a z njeho kříž z korpusom pokradnyli. Při tym so swižny pěškowcowy stołp na wjacore dźěle rozbi. Zo w přichodže hižo móžno njebudže, swjaty kříž tak lochce spowalić, ma so wón nětko z krućišim fundamentom zakótwić.

Dalše pomnikowe projekty za klětu budžemy sej na přichodnym posedženju našeho wuběrka 9. nowembra dorěčeć.

Zjimajo móžemy zwěsćić, zo pandemija drje tež džěto we wobłuku serbskich pomnikow haći, zo pak pomnikowy wuběrk MS přiwšěm dale džěta a wotpowědne projekty přewodža.

Trudla Malinkowa, předsydka

Rozprawa wo džěławosći pomnikoweho wuběrka 2022/2023

Pomnikowy wuběrk Maćicy Serbskeje je gremij, w kotrymž so předewzaća nastupajo serbske pomniki předstaja, diskutuja a schwala. Doporučimy Zatožbje za serbski lud, kotre projekty měta wona spěchowac. To nastupa wobnowjenje starych kaž tež postajenje nowych pomnikow. We wuběrku džěłaja sobu zastupjerjo z Hornjeje a Delnjeje Łužicy. Ze stron zatožby skutkuje sobu John Petrik, předsydka je Trudla Malinkowa. Po zwučenyim turnusu je so wuběrk loni dwójce zešoł.

W léce 2022 je so jedyn jenički pomnikowy projekt přewjedł: W nošerstwje Spěchowanskeho towarstwa Doma Zejlerja a Smolerja we Łazu je so wokolina rowa Handrija Zejlerja při tamnišej cyrkwi sporjadkowała a zdžěła znowa zwosadžala. Bě to zdobom přinošk Łazowskeho towarstwa k lońšemu jubilejnemu létu Zejlerja a Kocora.

Dalši pomnikowy projekt nastupajo wobnowjenje rowow serbskeju duchowneju Jakuba Skale a Michała Róle na Budyskim Mikławšku je wuběrk loni schwalił. Restawracija pak so dotal hišće přewjedła njeje.

Jako zwjeselacy fakt móže so hišće dodać, zo bě móžno loni dokónčić dołhodóbne pomnikowe předewzaće w Rakojdach. Tam je so w léce 2008 w nošerstwje Serbskeho ewangelskeho towarstwa zhotowiła kopija dwurěčneje napismoweje tafle z léta 1878 na něhdyšej šuli. Změny wobsedzerja a so dljacych twarskich džěłow dla hodžeše so kopija tafle hakle loni na swojim městnje nad chěžnymi durjami zasadzić. Tak je so móht pomnikowy projekt z léta 2008 hakle 2022 wuspěšnje zakónčić. Z nim je so do Rakojd wrócić swědk serbskosće tamnišich kónčin. Wobškodženy original tafle a přistušne dokumenty chowaja so w Serbskim muzeju.

Na tutym městnje chcu jako předsydka pomnikoweho wuběrka hłownej zhromadźiznje zdžělic, zo so wuběrk po něšto wjac hač lětdžesatkomaj džěławosće lětsa rozpušći. Wuběrk je wušoł z dołholětnych pomnikowych prócowanjow Maćicy Serbskeje po jeje wožiwjenju. 28. meje 2002 bě jeho přenje, 4. apryla 2023 budže jeho poslednje posedženje. Hłowna přičina za rozpušćenje je wobsahowa: Po zwoprawdženju tójšto projektow su pomnikowe aktiwity mjeztym popušćili. Tež přestarjenje a woteběraca ličba čłonow k rozsudej přinošowachu. Namjet rozpušćenja sym jako předsydka na zaštyim posedženju 1. nowembra 2022 čłonom wuběrka přednjesta. Přitomni (běchmy štyrjo) su namjetej přihtosowali. Wo tutym rozsudže informowach po tym předsydku Maćicy Serbskeje. Rozpušćenje wuběrka njewoznamjenja kónc pomnikoweje džěławosće w Serbach. Wotpowědne projekty móža so dale na zatožbu zapodać. Dotalny wuběrkowy nadawk posudžowanja pomnikowych projektow přewozmje w přichodže fachowa přiřada Zatožby za serbski lud.

K zakónčenju chcu so wšitkim, kotřiž w běhu lét we wuběrku sobu skutkowachu, džakować. Wěsty čas běchu sobustawy wuběrka: Jurij Domanja, Jurij Helgest, Měrcin Kašpor (z Čiska), Christina Kliemowa, Hync Kosak, Wolfgang Kotisek, Marko Kowar, Alfons Kuring, Manfred Laduš, Jurij Łuščanski, Werner Měškank, Andrea Pawlikowa, Měto Pernak, Clemens Škoda a dr. Měrcin Völkel. Wot započatka hač do džensnišeho skutkowachu sobu Sylka Laubensteinowa-Poleńcojca a John Petrik (jako zastupjerjej zatožby) a Trudla Malinkowa.

Za Maćicu Serbsku zakónči so z rozpušćenjom pomnikoweho wuběrka nětko wažny wobłuk jeje džěławosće minjeneju dweju lětdžesatkow.

Trudla Malinkowa

předsydka pomnikoweho wuběrka wot 2008 do 2023